

Børne Blad

Udkommer hver søndag.

Nr. 47.

23de november 1902.

28de aarg.

Byttet til selskabet.

Børneblad

udkommer hver søndag og koster 50 cents for aaret, betalt i forstud. S pakker til en adresse paa over 5 eksemplarer levedes det for 40 cents, og over 25 eksemplarer for 35 cents. Til Norge koster det 60 cents.

Alt vedkommende redaktionen af bladet sendes til Rev. D. W. Bangsnes, Story City, Iowa.

Penge og bestillinger samt alt, hvad der angaar ekspektioner, sendes direkte til

Lutheran Publishing House, Decorah, Iowa

Entered at the Post Office at Decorah, Iowa,
as second-class matter.

Forklaring

over

Luthers lille Katekisme.

17de Iekke.

Det sjette bud.

Du skal ikke bedrive hør.

Hvad er det?

Vi skal frygte og elske Gud, saa vi lever et kysk og tugtigt levnet i ord og gjerninger og elsker og ærer, enhver sin egtesælle.

69. Hvorfor har Gud givet os det sjette bud?

Gud har givet det sjette bud for at verne om egteskabet.

70. Hvem har indstiftet egteskabet?

Gud har selv indstiftet egteskabet og givet det sin belsegnelse.

Læs om kvindens skabelse, 1 Mos. 2, 18-24, og brylluppet i Rana, Joh. 2, 1-11.

*71. Hvorledes skal egtesfolk være mod hinanden?

Egtesfolk skal være tro mod hinanden, ære og elske hinanden og holde sammen i gode og onde dage, indtil døden skiller dem ad.

Hebr. 13, 4. Egteskabet være i agt og ære hos alle!

Matt. 19, 6. Hvad Gud har sammensøjet, skal et menneske ikke adstille.

Merk: Her læses igjen hustruens om egtesmand, hustru og enker.

72. Er det bare utrofast i egteskabet, Gud forbyder?

Gud forbyder al ukyndighed i hustru, gearder, ord og gjerninger i egtesstanden eller udenfor den.

Matt. 5, 28. Hver den, som ser paa en

kvinde for at begjære hende, har allerede bedrevet hør med hende i sit hjerte.

Efes. 4, 29. Ingen raadden snaf udgaa af eders mund!

Efes. 5, 3. Høveri og al urenhed eller gjerlighed nævnes end ikke iblandt eder!

Efs.: Potifars hustru, 1 Mos. 39. — Herodes og Herodias, Mark. 6, 17-29.

Hvorledes to forældreløse børn fik et godt hjem.

"Entemadame Andersen døde imorges", bemærkede hr. Hansen ved middagbordet.

"Hvad er det, du siger?" spurgte hans hustru. "Hvad skal der da blive af de to skatens børn?"

"Jeg tænker, det er bedst vi tager dem hid, til begravelsen er over", svarede manden. "Der findes vist ikke maddiden hos dem og man maa jo sørge for de to smaa."

Den afdøde kone havde gjort sit bedste for at holde den værste nød fra huset, men tilfældt havde hendes shgdom gjort, at hun maatte opgive kampen. De nærmeste naboer var kommet overens om at skaffe hende en nogenlunde anstændig begravelse, men de kvæde sig for at paatage sig ansvaret med at tage til sig de to børn. Hr. Hansen var ikke rig, og selv havde han en stor familie, mens hans gode hjerte tilfagde ham, at han fik gjøre noget for de forældreløse børn. Hans hustru var ikke saa snild som han. "Du ved da", sagde hun til sin mand, "at vi har mange børn selv, saa det er ikke saa greit for os at tage dem; det bliver vist bedst, at de bliver anbragte i et barnehjem snarest muligt."

"Ja, ja, du kan have nogen ret i det, du siger", svarede manden, "men jeg kan ikke glemme, hvilken flink og ordentlig arbeider Andersen var, og hvor ihærdig enken altid har været."

De to forældreløse børn blev hentet af fru Hansen, og de vedblev at være i det forholdsvis velhavende hjem ogsaa efter moderens begravelse. En dag et par maanedes senere var familiens egne børn reist fra sit hjem ude paa landet til byen for at se paa en ballonopstilling. Benhard og Bertha Andersen, som var blevne hjemme, holdt imidlertid paa at more sig ude paa gaardspladsen, da de fik øie paa en uhyre fugle med en stor kurb under høit oppe

i luften. Først blev de to børn ganske bange; men da de fik se paa en mand i kurven, svandt det meste af deres frygt. Da kurven naaede jorden, hoppede manden ud, fæstede den store kugle til et gjærde og gik sin vei — børnene vidste ikke hvorhen.

"Na, det er ballonen!" raabte Bertha til Bernhard, "jeg har engang seet et billede af en ballon."

Ballonen vuggede op og ned, frem og tilbage, som om der var liv i den, og den vilde sættes i frihed, men tauget holdt den fast. Efter at have betragtet ballonen en stund sagde Bernhard til sin søster: "Kom, Bertha, saa gaar vi op i den, det skal blive moro at se den indvendig."

"Ja, lad os det", svarede søsteren, som gjerne gik ind paa alt det, som broderen fandt paa.

Begge steg da op i kurven. Hvor moro det var at svinge frem og tilbage! "Den er meget bedre end en huffe", bemærkede gutten. Bludselig gav det et vældigt ryt i tauget, og — de to børn seilede afsted. Tauget var gaaget af, og ballonen var fri.

De forstrækkede børn saa ned paa den jord, som de havde forladt. Som de seilede høit over trætoppene, fik de se paa luftskipperen og hr. og fru Hansen, som var komne ud af huset, netop som ballonen gik tilveirs.

"Na, hvad skal vi gjøre?" streg fru Hansen, da hun fik høre paa de to børn i ballonens kurv, og sprang frem og tilbage af fortvilelse.

Imidlertid seilede ballonen længere og længere bort, tilsidst var den ude af syne. "Vil den tage os til himlen, tror du?" spurgte Bernhard sin søster, da de var kommet sig lidt af den første forstrækkelse. "Jeg ved ikke", svarede den lille pige, "men jeg skalde ønske det, siden baade papa og mama er der", og med taarer i øinene stirrede hun op mod himlen.

De begyndte imidlertid at fryse, især var det rent ilde med Bernhard, som var den mindste. Søsteren pakkede ham ind saa godt, hun kunde. Bludselig kom hun til at huffe nogle ord, som hun havde hørt paa skolen: "Hvem gjør stjernerne til sin vogn? Hvem vandrer paa vindens vinger?" Da blev hun ganske rolig. Siden det var Gud, som kjører i stjernerne og vandrer paa vindens vinger, saa var det jo ikke noget at være bange for. Bistnok kunde hun ikke se ham, men det kunde jo være det samme. Med disse tanker lagde hun sig paa bunden af kurven, og de sovne begge.

Langt fra det sted, hvor ballonen var steget op, boede der et par egtesfolk, som havde det godt i enhver henseende, men børn havde de ikke. Hvor de begge mere end en gang havde ønsket sig en gut og en pige! Men alle deres sønster havde ikke hjulpet dem. Som de en eftermiddag sadder foran sit barnløse hjem, faar de se en ballon komme drivende. Den kom nærmere og nærmere, tilsidst lige ind i haven til dem. Manden skander sig at binde fast ballonen med et taug og drog den derpaa ned.

Da han fik se paa kurvens indhold, blev han saa overrasket, at han raabte paa sin kone og sagde: "Sligt skalde man aldrig have seet! Tænk, der ligger to børn i kurven og sover!"

"Tror du, vi er i himlen, Bertha?" spurgte Bernhard, som vaagne, da han hørte mandens stemme. Derpaa saa han paa manden og kom da ganske snart til det resultat, at denne ikke var flødt, som han havde hørt englens skalde være det.

Manden tog gutten i sine arme og sagde: "Nei, gutten min, til himlen er du ikke kommet, men vær ikke bange, vi skal være snilde mod eder."

Da de to børn var kommet ind i huset, sagde Bertha: "Na, nu huster jeg det. Vi kom paa vindens vinger, jeg vidste jo, at Gud vilde drage omsorg for os."

Rygtet om den mærkbærdige ballonfart spredte sig snart over det hele land, og den snilde hr. Hansen begav sig straks afsted for at se, hvorledes de to foreldreløse børn havde det. Efter en lang rejse kom han til de gamle egtesfolk, som havde taget sig af dem. Stjont Hansen ikke havde noget imod at tage børnene med sig hjem igjen, kunde han ikke andet end lade dem blive, hvor de var, siden baade manden og konen saa gjerne vilde beholde dem.

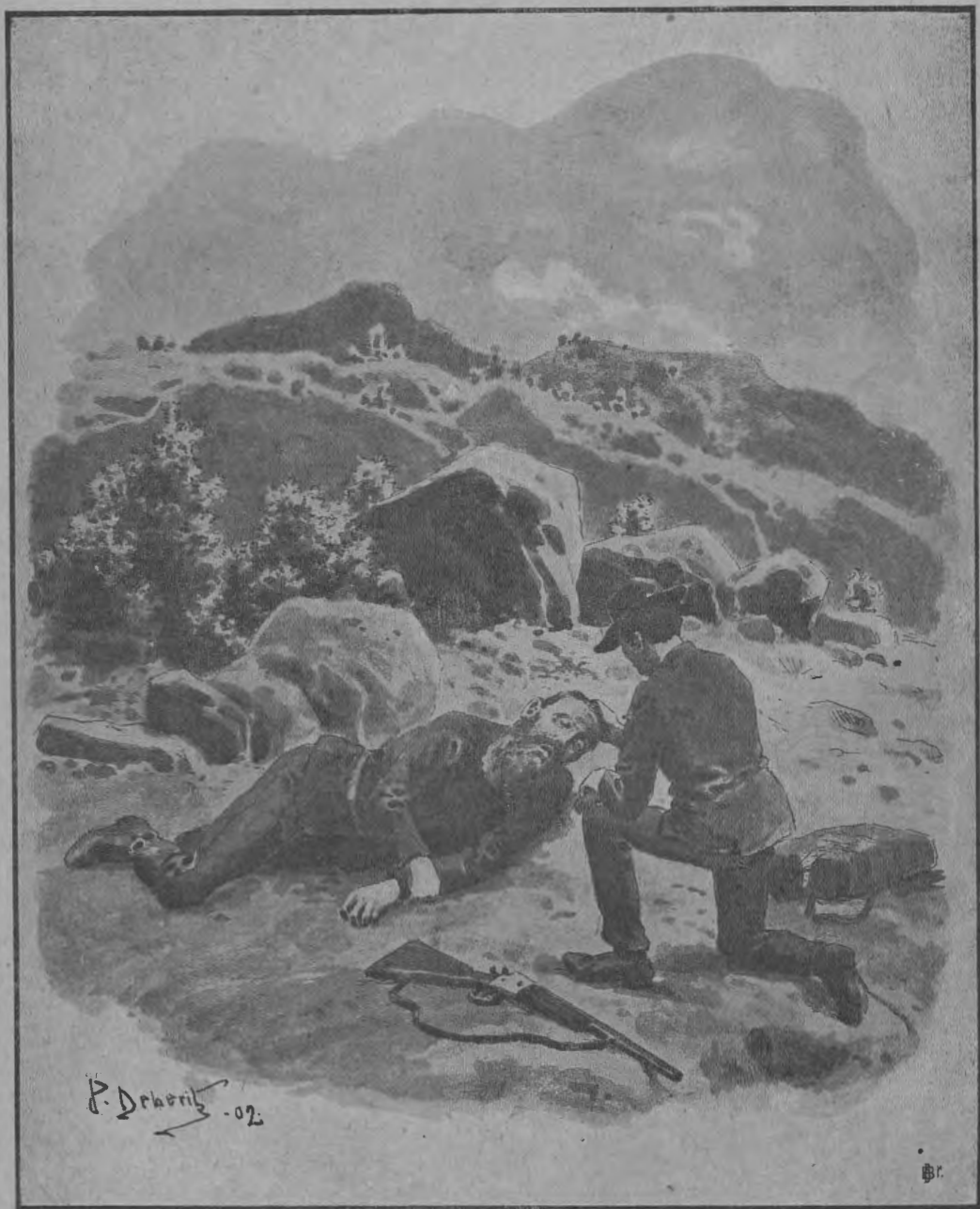
De to foreldreløse børn havde faaet et godt hjem. — "Børnetid."

Guttelig i Kina.

"Hvilken uopdragen gut!" vilde du vist udbrøde, om du kom ind i en kinesisk skole. "Tænk, han vender ryggen til læreren, naar han læser op leksen sin."

"Nei, hvilke hedninger disse europæere er!" raaber kinesergutten, naar han ser et billede af en europæisk skole. "Har da gutterne ingen opdragelse, siden de ser paa sine lærere?"

Men det er nok ikke bare i den maade, hvor-

Døende i ødemarken

Seb borbet.

paa eleverne staar, at skolerne i Kina adskiller sig fra de europæiske. For det første læser alle gutterne sine lektser paa en gang og saa høit, at man skulde tro, at det var en forsamling med vilde dyr. Læreren sidder midt inde i skoleværelset og skal virkelig trods larmen kunne høre de feil, som de enkelte gutter gjør. Eleverne lærer at læse, skrive og — undertiden — regne; det meste af tiden gaar imidlertid med til at læse udenad de kinesiske forfatteres verker.

Disse gutter har en merkværdig hufomelse og er ogsaa stolt af den; de kan gjengive hele bøger uden at gjøre en eneste feil. Kineserne læser fra højre til venstre (ikke som vi fra venstre til højre); sender de et brev, skriver de paa konvolutten først landet, som det skal til, saa byen, saa gaden, huset, navn og tilslut titel, saa du kan skjønne, at det er et efter vore begreber rent bagvendt land.

Det er ikke greit at være skolegut i Kina, skoletiden varer nemlig fra det lysner om morgenen til det mørkner om kvelden. Da det ikke er offentlige skoler, maa forældrene betale for undervisningen; af den grund kan størstedelen af de fattige i Kina ikke læse en linje.

Missionærer, som har været i Kina, fortæller os, at den største vanskelighed, de har med skolegutterne, er at saa dem til at tale sandhed, og det er jo ikke saa rart, hvis vi kender lidt til den opdragelse, som disse børn faar i sit hebenste hjem. Saa snart de kan snakke, lærer forældrene dem nemlig at lye og tale sthgt; jo kraftigere en gut kan lye, desto højere ansees han for at være. Rejsende har fortalt, at det ikke er nogen sjelden ting at høre en fader sige til sin lille søn: "Band din moder!" Gutten gjør det — naturligvis, forældrene og andre tilstedeværende ler saa hjerterlig, og moderen stopper et stykke sukker i munden paa gutten sin for at belønne hans dygtighed.

Siden kineserne er saa glad i sine gutter, er det ganske behønderligt, at de kan finde paa at give dem saa sthge navne, som de undertiden gjør. Piger faar ikke noget navn — "de er ikke saa meget værd!" "Sort hund", "Lille Satan", "Lille ulv" er nogle kinesiske guttenavne; men naar gutten kommer paa skolen, giver læreren ham et nyt navn.

Der er en kinesisk fik, som vistnok en del ogsaa af vore gutter vilde synes om. De vasker sig nemlig ikke! Kineserne bader sig to gange i hele sit liv — den ene gang naar de er en

maaned gammel, den anden gang dagen før de skal gifte sig. Hvad sæbe er for noget, kender de ikke engang til; istedenfor sæbe bruger de en slags bær, som nok ikke skal gjøre svært megen virkning.

En af de kinesiske gutters største fornøielse er at sende op drager. I dragetiden om vaaren — kineserne tror nemlig, at det bare er vaarlusten, som kan løfte en drage — kan man se masser af gutter, ja voksne mænd ogsaa, som sender op de mest forunderlige drager. De forestiller fugle, skibe, stjerner, guder, dyr, insekter o. s. v.

De kinesiske gutter er udsat for mange farer, ikke mindst for at blive opspist af ulve. Især paa landsbhgden og i de mindre byer er der en mængde af dem. Naar gutterne derfor holder paa at lege, er det om at gjøre at være aarvaagne, saa ikke ulven kommer og tager dem. Hvis ulven allerede har grebet en gut, vil det i de allerfleste tilfælde ikke hjælpe, om han skriger efter hjælp. Kineseren pleier nemlig ikke at brø sig om at redde folk, som er i nød. Holder f. eks. en paa at drukne, og en faar se det, vil denne kun hberst sjelden redde ham. Hvorfor? Jo, vel væsentlig fordi det er lov i Kina, at man da er nødt til at underholde vedkommende, om han senere i livet skulde komme til at trænge noget.

Sad mig tilslut fortælle eder om en gut, som var ansat ved det kinesiske hof; da den nuværende keiser var barn. Naar keiseren havde været usikkert, fik gutten bank. Man syntes nemlig, at det ikke gik an at straffe selve keiseren. Det var en tvilsom hæderåpost, den gut havde; men vi faar haabe, at han senere er bleven belønnet af ham, som egentlig skulde have straffen. — "Børnetid."

En ærlig gut.

"Er hr. Hansen hjemme?" spurgte en tarvelig, men ordentlig klædt tolv aar gammel gut, idet han kom ind i en boghandel.

Betjenten betragtede gutten med noksaa overlegen mine og svarede: "Hr. Hansen er hjemme, men er for øieblikket optaget."

"Ja, men hvis han ikke er altfor optaget, vilde jeg gjerne tale et øieblik med ham."

"Kan ikke jeg fremsøre dit erende?" spurgte betjenten. "Boghandleren har virkelig saa meget at gjøre, at han ikke kan afbrydes."

J samme øieblik kom imidlertid boghand-
leren ind i butikken, og da han fik se den lille
gut, spurgte han venlig:

"Jeg hørte, du endelig vilde tale med mig,
gutten min. Nu, hvad vil du?"

"Jo, jeg fik forleden dag en regning, som
jeg vilde bede Dem rette."

"Du har betalt for meget, kan jeg tænke."

"Nei, det er akkurat det modfatte; jeg købte
nogle bøger, som ikke er medtaget paa regningen,
og nu er jeg kommet for at betale dem."

Boghandleren lagde armene i kors over
brystet, idet han et øieblik blev staaende og be-
tragte gutten. Derpaa sagde han: "Naar op-
dagede du feilen?"

"Ikke før jeg kom hjem", svarede gutten, "da
jeg betalte bøgerne, havde jeg det saa travelt,
jeg var nemlig bange for, at dampstribet skulde
gaa fra mig."

"Men", bemærkede boghandleren, "jeg ser, at
det er længe siden, du fik bøgerne; hvorfor kom
du ikke straks tilbage for at faa feilen rettet?"

"Forbi jeg bor ude paa landet og ikke har
hadt anledning til at komme hid før nu."

"Min kjære ven", fortsatte hr. Hansen, "du
har glædet mig meget. Jeg har været handels-
mand i mange aar, men slikt har endnu aldrig
hændt mig. Du har handlet ædelt og fortjener
en belønning."

"Jeg forlanger ingen belønning", svarede
gutten, "jeg har bare gjort min pligt, og da
fortjener jeg ingen løn."

"Hvem er det, som har indprentet dig slige
grundfætninger?" spurgte hr. Hansen.

"Min moder", svarede gutten og begyndte
med det samme at græde.

"Ulykkelig det barn, som har en saadan
moder", sagde boghandleren, "og lykkelig den
moder, som har et saadant barn. Følg altid
hendes lærdomme, gutten min, saa bliver du
hendes alberdoms pryd og støtte."

"Na, hun er død", hulkede gutten. "Det
var hendes skæbne og død, som hindrede mig
i at komme før og faa rettet regningen."

"Hvad hedder du?" spurgte boghandleren.

"Edvard Larsen."

"Lever din fader?"

"Nei, min fader døde, da jeg var liden."

"Nu vel, gutten min, hvad var det for bøger,
som ikke kom med paa regningen."

"Det var en latinsk lexikon og en anden
latinsk bog."

"Edvard", fortsatte den velvillige boghand-
ler, "jeg vil ikke belønne dig for det, du har

gjort; men jeg ønsker at vise min tilfredshed
med din opførsel paa en saadan maade, at du
derved faa meget bedre kan minde din afdøde
moders vise og udmerkede formaninger. Vælg
dig nu ud ti bøger, som du synes om; disse
sammen med de to, som ikke kom med paa reg-
ningen, skal da være min present til dig. Fort-
sæt at være tro i det lille. Skulde du nogen-
sinde komme til at trænge en ven, saa kom til
mig, og for din moders skyld skal jeg hjælpe
dig." — "Børnetid."

Mellem søskende.

To smaapiger legte sammen. Den ældste
af søstrene holdt i en dukke, som det saa ud til,
at hun var svært glad i. Saa sneg den yngste
sig bag hende og gav hende et slag paa kinden.

J bærelset ved siden sad der en dame og
lagde merke til pigerne, uden at disse vidste
det. Hun ventede, at den, som havde faaet
slaget, skulde give et endnu haardere tilbage,
men det gjorde hun ikke. Et øieblik blev hun
staaende med gløbende tårer og med øinene
lynende af vrede, mens hun gned det kind, som
havde faaet slaget, med den ene haand og holdt
dukken med den anden. Endelig sagde hun:

"Det havde jeg aldrig kunnet tro om dig,
Anna."

Anna saa stamfuld ud, men svarede ikke
et ord.

"Se her, Anna", fortsatte den ældste af
søstrene, "sæt dig paa min stol, saa skal du faa
lov til at holde dukken min en stund, men du
maa endelig være forsigtig med den."

Denne optræden gjorde et dybt indtryk paa
den omtalte frue, som kaldte pigen til sig og
sagde:

"Hvorledes kan du være saa taalmodig mod
Anna?"

"Na", svarede pigen smilende, "det kommer
vel deraf, at jeg er saa glad i hende. Anna er
jo igrunden snild, men hun er svært heftig eng-
ang imellem, og da glemmer hun sig rent.
Mama siger, at skulde jeg være styg mod Anna,
naar hun er styg mod mig, da vilde der blive
leven bestandig, og det tror jeg nok; mama siger
forresten ogsaa, at naar Anna er heftig, skal jeg
svare hende pent, og det forsøger jeg paa."

Frøen tog pigen tæt ind til sig og sagde:
"Ja, maatte du ikke glemme denne din moders
formaning, som du ser ud til at have lært
saa godt!"

Til billederne.

Pyntet til jelfstab.

Anna skal bort, i jelfstab til en af sine smaa veninder. Det er det ikke vanskeligt at skjønne. Saa fin hun er, du. Hun gav sig naturligvis ikke, før mama maatte lade hende faa den allerfineste kjolen. Og haaret, langt og vakkert! Vi haaber, du kommer til at more dig godt, Anna.

Bed bordet.

Ja, den kar'en er ogsaa pyntet. Men det er nok ikke til jelfstab. Du ser vel, hvad slags væsen det er. Kunstneren viser os en abe, som sidder og spiser inde i sit bur. Saadanne store aber maa have bur, de kan nemlig ofte være svært farlige og ondskabsfulde. Uben paa vort billede ser forresten ud til at være ganske jagtmodig. Du ser, den har en slags serviet om halsen, men gaffel, ste eller kniv har den ikke. Hvorledes faar den da i sig maden? Na, det er ikke saa vanskeligt at skjønne; den tager naturligvis det store fad med sine lange arme og fører det til munden. Velbekomme, hr. abe!

Dpl. paa billedgaaden i nr. 45.

Den, som vil have alt, hvad han ser, maa græde, naar andre ler.

Gaader.

Et pigenavn du skuer her,
læst bagfra nævner jeg enhver.

Hvad betyder det, at en kraake staar paa ét ben?

Hvad navn kan hele landet bære,
og hvad kan alle folk ei være?

Hvad er det for noget, som gaar gjennem vinduesruderne uden at knuse dem?

Hvad er det, du ofte trænger, og som du ikke bør lege med, naar du læser det bagvendt?

Hvor har havet intet vand og bjergene ingen stene?

Hvad slags haar har kongens heft?

Billedgaade.

S

X

14de S

1 O R

6e

O

R

Uf Juar Jberjen.